

АДВОКАТСКА КАПЦЕЛАРИЈА „КОШЋАЛ – МАРКОВИЋ“
ЈУРИЈА ГАГАРИНА 151А, ТИЦ ПИРАМИДА III СПРАТ, ЛОКАЛ 179А
11070 НОВИ БЕОГРАД, СРБИЈА; ТЕЛЕФОН: 064/300-86-01
Е-маил: bkosca@yahoo.com

СИНДИКАТ ПРАВОСУЂА СРБИЈЕ
ДЕЧАНСКА 14
БЕОГРАД

ПРЕДСЕДНИКУ СИНДИКАТА

Поздравана госпођо Живановић,

Обраћам вам се у својству пуномоћника ваших чланова, референата Трећег општинског суда у Београду који су пред Првим општинским судом у Београду покренули поступке за исплату регреса за коришћење годишњег одмора и накнаде зараде за исхрану у току рада против тужене Републике Србије – Министарства правде.

Обиром да сте веома добро информисани, а и сами активни учесник у заштити чланства вашег синдиката у вези са овим проблемом, нећу се, у овом поднеску, много обазирати на „срамни“ правни закључак Врховног суда Србије усвојен на седници Грађанског одељења Врховног суда Србије од 22.04.2008. године, нити на „бескрупулозни“ Споразум о даљем развоју социјалног дијалога, на основу кога је потписан Анекс II Општег колективног уговора, којим је исти обесмишљен. Последнице наведених аката су нам свима добро познате.

Овим поднеском вас молим за помоћ и предлажем заједничку акцију са циљем да чланови вашег синдиката остваре своја права и „доживе правду“ од стране оних институција којима читав свој радни век служе, те вас обавештавам о следећем:

Дана 12.04.2009. године обратио сам се Грађанском одељењу Врховног суда Србије са захтевом да се на седници истог одељења донесе нови правни **закључак** којим ће се уважити примат међународног права, као и одредбе Закона о раду по којима колективни уговори морају бити у сагласности са Законом о раду и да њима не могу бити призната мања права од права признатих законом, а да уколико колективни уговор у целини садржи мања права од права признатих законом, има се применити Закон о раду, као и чињеницу да су и након престанка важења појединих аката правна правила садржана у њима и даље примењивана и на тај начин добила снагу „обичајног права“.

Такође, истом суду сам доставио и Закон о ратификацији Конвенције МОР-а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору (међународни уговор) и Одлуку о одобрењу Препоруке Међународне организације рада бр. 102, која се односи на социјалне службе радника (ошитице прихваћено правило међународног права), који по одредбама „новог“ Устава Републике Србије имају примат над домаћим законодавством.

Доказ: Кошија поднеска од 12.04.2009. године

Дана 13.03.2009. године обратио сам се и Председнику већа радних спорова Окружног суда у Београду, судији Боривоју Жинковићу, коме сам, такође, доставио горе наведене акте и који ми је потврдио да Окружни суд у Београду, још увек, није заузео став поводом прва чланова вашег синдиката.

Доказ: Кошија поднеска од 13.03.2009. године

Одговора, међутим, нема. Све стоји, време пролази, а рок од шест месеци на који су „припремено“ ове одвожене одредбе Општег колективног уговора је истекао, а овлашћени преговарачи никако да поново седну за преговарачки сто и обнове „социјални дијалог“, заматујући очи свима нама како се сада боре да стопа ПДВ-а остане непромењена.

Није праведно, ни људски, обзиром да су поспошн судијских и туживачких функција, недавно, остварили своја права пред надлежним судовима и да су им, на име разлике у плати, са све судским и адвокатским трошковима, били исплаћивани и милионски износи.

Због тоглетог, молим вас за пријем у просторијама вашег синдиката, како бих вам ипозложно своје идеје у, надам се, будућој заједничкој акцији и како би радници у правосућу спремно дочекали „прућу јесен“.

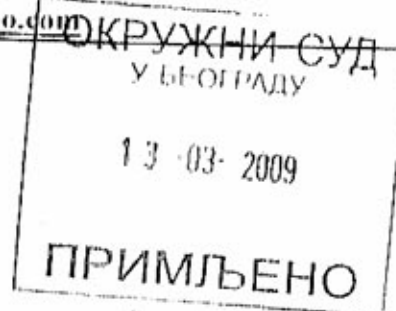
У Новом Београду 15.08.2009. године

адвокат Борис Кошћал

АДВОКАТ
БОРИС М. КОШЋАЛ
НОВА Београд, Ј. ГАГАЉИНА 151 А
ТЦ ПИРАМИДА, III СТУП, ЛОКАЛ А79 А
ТЕЛ: 064 000 116, 064 000 117, 064 000 118

Борис Кошћал адвокат
Јурија Гагарина 151а, ТЦ Пирамида III спрат, локал 179а
11070 Нови Београд, Србија; Телефон : 064/300-86-01
E-mail: bkoscal@yahoo.com

ОКРУЖНИ СУД БЕОГРАД
БЕОГРАД
СУДИЈА БОРИВОЈ ЖИВКОВИЋ

Поштовани судија,

Обраћавам вам се у својству пуномоћника реферерената запослених у Трећем општинском суду који су пред Првим општинским судом у Београду у предметима П. бр. 1740/08; П. 2197/08; П. бр. 2179/08; П. бр. 2180/08; П. бр. 2190/08; П. бр. 2205/08; П. бр. 1736/08; П. бр. 1731/08; П. бр. 1735/08; П. бр. 1729/08, тужили Републику Србију – Министарство правде, због неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора и неисплаћене накнаде за топли оброк.

Од поступајућих судија сам добио информацију да су из Првог општинског суда у Београду у Окружни суд Београд стигли списи предмета са идентичним предметом спора (неисплаћени регрес за годишњи одмор и накнаде за топли оброк) у којима је различито решено, те да су из Окружног суда у Београду „зимољени“ да убудуће не доносе пресуде док Окружни суд у Београду не заузме став о овом спорном правном питању.

Како ће заузимање става о овом питању бити од утицаја и на предмете у којима иступам као пуномоћник, а који су сви, још увек, у фази првостепеног одлучивања, молим вас да ми дозволите да вам изнесем следеће аргументе о којима сам обавештен да поступајуће судије, које су првостепено окончале неке поступке, (у којима ја нисам иступао као пуномоћник) нису водиле рачуна.

Дубоко уважавајући начело да „Суд зна право“, ипак сам разочаран чињеницом да поступајуће првостепене судије, које су позитивно одлучиле, основ наведених тужбених захтева виде само у ставу 5. и ставу 6. члана 118 Закона о раду и датуму примене ових одредби, а да првостепене судије, које су негативно одлучиле, сматрају да се у конкретном случају не примењује Закон о раду као општи закон или да се одредбе става 5. и става 6. члана 118 истог закона, у време настанка спорног односа нису примењивале.

Наиме, ставом 2. члана 16 Устава Републике Србије је прописано да „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори су саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују“, док је на основу члана 194 Устава РС јасно да сви „Закони и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права“.

Дакле, основ предметних тужбених захтева није „само“ садржан у ставовима 5. и 6. члана 118 Закона о раду, већ је у конкретном случају садржан у Конвенцији МОП а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору, која конвенција је ратификована „Законом о ратификацији Конвенције МОП-а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору“ (Сл. лист СФРЈ, бр. 52/73), као и у Протоколу МОП-а бр. 102 која се односи на социјалне службе радника, који протокол је акценциран „Одлуком о одобрењу Препоруке Међународне организације рада бр. 102, која се односи на социјалне службе радника“ (Сл. лист. ФНРЈ. Међународни уговори бр. 5/58).

Додат: „Закон о ратификацији Конвенције МОП а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору“ (Сл. лист СФРЈ, бр. 52/73)
„Одлука о одобрењу Препоруке Међународне организације рада бр. 102, која се односи на социјалне службе радника“ (Сл. лист. ФНРЈ. Међународни уговори бр. 5/58)

Дакле, у конкретном случају, чак и да се не прихвати становиште о примени Закона о раду, као закона који на општи начин регулише права из радног односа, тужиоци имају право на регрес за коришћење годишњег одмора и накнаду за исхрану у току рада, јер им то право признају наведена ратификована конвенција (међународни уговор) и акцептирани протокол (општеприхваћено правило међународног права), који представљају „Саставни део правног поретка Републике Србије“, „Непосредно се примењују“ и из разлога јер „Закони и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права“, дакле, по хијерархији правних норми у Републици Србији важи „примат међународног права“.

Молим вас, поштовани судија, да ови аргументи буду уважени приликом заузимања става тог суда о спорном правном питању о правима запослених на регрес за коришћење годишњег одмора и накнаду за исхрану у току рада, као и да ме, уколико то буде потребно, примите на разговор, како бих, евентуално, пружио додатна објашњења за изнети став.

У Новом Београду 12.03.2009. године

адвокат Борис Кошћал
АДВОКАТ
БОРИС М. КОШЋАЛ
НОВИ БЕОГРАД, Ј. ГАГАРИНА 151 А
УТИРАМИДА, ПИСМАТ, ПОКАП 179 А
Београд 01, Србија, београд@100.com

Борис Кошћал адвокат
Јурија Гагарина 151а, ТЦ Пирамида III спрат, локал 179а
11070 Нови Београд, Србија; Телефон : 064/300-86-01
E-mail: bkoscal@yahoo.com

ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ

БЕОГРАД

ГРАЂАНСКО ОДЕЉЕЊЕ

Већа: ССП. 4/08 од дана 08.05.2008. године ; СПП правни закључак 1 и 2/ВГ-08

Уважене судице,

Обраћам вам се у својству пуномоћника реферерената запослених у Грешем општинском суду који су пред Првим општинским судом у Београду у предметима П. бр. 1740/08; П. 2197/08; П. бр. 2179/08; П. бр. 2180/08; П. бр. 2190/08; П. бр. 2205/08; П. бр. 1736/08; П. бр. 1731/08; П. бр. 1735/08; П. бр. 1729/08 и П. 1730/08 тужили Републику Србију – Министарство правде, због неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора и неисплаћене накнаде за топли оброк.

Поступајући у наведеним поступцима, из поднесака туженог, сазнао сам за постојање Одлуке овог суда (СПП. 4/08 од дана 08.05.2008. године) којом је одбијен захтев Првог општинског суда у Београду за заузимање правног става о спорном правном питању у предмету истог суда П. 389/07 и Закључка усвојеног на седници Грађанског одељења тога суда од дана 22.04.2008. године под насловом: „Правни закључак – право државних службеника и намештеника на накнаду за исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор“, у ком закључку је наведено да „После истека рока из члана 284. став 2. Закона о раду, услов за остваривање права државних службеника и намештеника на накнаду трошкова за коришћење годишњег одмора је постојање посебног колективног уговора као општег акта којим се уређује питање права, висине и начина исплате ових накнада“.

Доказ: Копија извода из записника са VI седнице Грађанског одељења ВСС одржане дана 22.04.2008. године
Копија Закључка усвојеног на седници Грађанског одељења тога суда од дана 22.04.2008. године

Дубоко уважавајући начело да „Суд зна право“, ипак, због чињенице да ће наведени закључак имати утицаја у предметима у којима иступам, дужан сам да томе суду укажем да наведени закључак не стоји и да се у образложењу Грађанског одељења тога суда погрешно наводе само домаћи извори права, иако у конкретном случају важи примат међународног права, те вас молим, уважене судије, да приликом доношења поновог закључка уважите и следеће аргументе:

Ставом 2. члана 16 Устава Републике Србије је прописано да „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори представљају саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују“, док је на основу члана 194 Устава РС јасно да сви „Закони и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права“.

Дакле, основ тужбених захтева за регрес за коришћење годишњег одмора и накнаду за исхрану у току рада није „само“ садржан у ставу 1. тачке 5. и 6. члана 118 Закона о раду, већ је у конкретном случају садржан у Конвенцији МОП-а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору, која конвенција је ратификована „Законом о ратификацији Конвенције МОП-а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору“ (Сл. лист СФРЈ, бр. 52/73), као и у Протоколу МОП-а бр. 102 која се односи на социјалне службе радника, који протокол је акцептиран „Одлуком о одобрењу Препоруке Међународне организације рада бр. 102, која се односи на социјалне службе радника“ (Сл. лист. ФНРЈ. Међународни уговори бр. 5/58).

Доказ: „Закон о ратификацији Конвенције МОП а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору“ (Сл. лист СФРЈ, бр. 52/73)
„Одлука о одобрењу Препоруке Међународне организације рада бр. 102, која се односи на социјалне службе радника“ (Сл. лист. ФНРЈ. Међународни уговори бр. 5/58).

Дакле, у конкретном случају, тужбоци имају право на регрес за коришћење годишњег одмора и накнаду за исхрану у току рада, јер им то право признају наведена ратификована конвенција (међународни уговор) и акцептирани протокол (општеприхваћено правило међународног права), који представљају „Саставни део правног поретка Републике Србије“, „Непосредно се примењују“ и из разлога јер „Закони и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права“, те по хијерархији правних норми у Републици Србији важи „примат међународног права“.

Чак и да важећи Закон о државним службеницима и намештеницима и Закон о платама државних службеника и намештеника садрже изричите одредбе да државни службеници и намештеници немају право на регрес за коришћење годишњег одмора и накнаду за исхрану у току рада, исте одредбе би, због изнетог, биле неуставне.

Такође, и тачке 5. и 6. става 1. члана 118 Закона о раду прописују да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, што је, наравно, право запосленог, а обавеза послодавца.

Неспорно је да запослени државни службеници и намештеници имају наведена права, али Грађанско одељење тога суда на VI седници у години 2008. од дана 22.04.2008. године разликује наведена права од услова за остваривање истих права?!? и њихове висине, те (неуважавајући наведени потврђени међународни уговор и општеприхваћено правило међународног права) стоји на становишту да исти зависе од постојања колективног уговора којим се уређује право висина и начин исплате ових накнада, што је, ако и изузмемо примат међународног права, ансурд, јер би то значило да Закон о раду, који на општи начин регулише права из радног односа и са којим морају бити у сагласности сви општи акти који су у складу са њим донети, **признаје одређено право** запосленом лицу и обавезује послодавца на одређену чинидбу, али да, због чињенице да подзаконски општи акт – колективни уговор (који је тада био на снази) не познаје ово право, нити га додатно разрађује, **заправо не може да се примени**, као и да запослени право које им је законом признато, не могу у животу и раду да конкретизују и спроведу, што није био смисао закона о раду.

С тим у вези, упућујемо и на одредбу члана 4. Закона о раду по коме „**Општи и посебан уговор морају бити у сагласности са законом**“, као и на одредбе ставова 1. и 2. члана 8. Закона о раду по којима: „**Колективни уговор и правилник о раду (општи акти) не могу да садрже одредбе којима се запосленом дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова који су утврђени законом**“, већ „**Општим актом и уговором о раду могу да се утврде већа права и повољнији услови рада од права утврђених законом**“.

Такође, јасно је и на основу става 1. члана 9. Закона о раду да „**Ако општи акт (у целини) и поједине његове одредбе утврђују неповољније услове рада од права и услова утврђених законом, примењују се одредбе закона**“.

Истине ради, упућујемо Грађанско одељење тога суда на чињеницу да Конвенције МОП-а бр. 132 о плаћеном годишњем одмору, обавезује послодавца да пре одласка запосленог на годишњи одмор истом исплати регрес за његово коришћење и то у висини од најмање нормалне или просечне плате коју остварује тај запослени, а услов за стицање права на регрес за коришћење годишњег одмора је минимални радни стаж. Дакле, наведена конвенција садржи и услов за остваривање овог права и његову минималну висину, као и време доспелости ове обавезе послодавца.

Када је у питању висина наведеног признатог права на накнаду за исхрану у току рада, Општем колективном уговору из 1997. године ("Сл. гласник РС", бр. 22/97, 21/98 и 31/2001), који је признавао ово право у висини од 20% просечне месечне зараде по запосленом, јесте престала важност истеком рока из члана 284 став 2. Закона о раду (септембар месец 2005. године), али је исто тако тачно и да је **примена правних правила из Општег колективног уговора из 1997. године**, због непостојања новог општег колективног уговора (већ само продужене важности Посебног колективног уговора за државне органе који није регулисао сва права запослених из радног односа) **настављена** и након тога датума, како на запослене у државним органима (касније државне службенике и намештенике), тако и на све остале запослене, те је, у пракси продужена примена Општег колективног уговора из 1997. године чије одредбе тако постају и обичајно право у области радних односа.

У вези са горе изнетим ставом, наводимо и судску праксу која је и након истека рока из става 2. члана 284. Закона о раду, забрањивала послодавцима да своје запослене распоређују на удаљеност већу од 50 км од места становања, а што је одредба коју је, од позитивних прописа, садржавао само Општи колективни уговор из 1997. године.

Такође, правна правила из Општег колективног уговора из 1997. године су се и након формалног истека његове важности, примењивала и на запослене у привреди којима је исплаћивана накнада за исхрану у висини од 20% од просечне месечне зараде по запосленом.

Знајући да је на овај начин повређено Уставно прво запослених државних службеника и намештеника, Влада Републике Србије приступа закључењу Општег колективног уговора („Сл. гласник РС“, бр. 50/08), чија је примена на основу Одлуке о примени Општег колективног уговора на све послодавце на територији Републике Србије проширена на све послодавце на територији Републике Србије (којима је свим запосленима признато право на накнаду трошкова за исхрану у висини од прво 20%, а затим и 15 % од просечне бруто зараде, као и регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 75% бруто зараде).

Због изнетог, молим вас, уважене судије да Грађанско одељење тога суда поново размотри комплетно материјално право, како оно које је важило у моменту подношења наведених тужби 01.01.2008. године, тако и сада важеће (јер су тужбени захтеви проширени и на годину 2008.са тенденцијом да се прошире и на 2009. годину) које се примењује на споран правни однос, као и да се на седници тога одељења донесе нови закључак који ће уважавати примат међународног права, као и одредбе Закона о раду по којима колективни уговори морају бити у сагласности са Законом о раду и да њима не могу бити призната мања права од права признатих законом, а да уколико колективни уговор у целини (било општи, било посебни) утврђује неповољније услове рада и садржи мања права од права признатих законом, међу којима су и применити Закон о раду, као и чињеницу да су се одређена правна правила, међу којима су и правила о висини и условима остваривања права на накнаду за исхрану у току рада Општег колективног уговора („Сл. гласник РС“, бр. 22/97, 21/98 и 31/2001) примењивала и након престанка његовог важења (обичајно право).

У Новом Београду 12.04.2009. године

адвокат
БОРИС М. КОШЉАЛ
НОВИ БЕОГРАД, Ј. ГАГАРИНА 151 А
ТЦ ПИРАМИДА, III СПРАТ, ЛОКАЛ 179 А
ТЕЛ. 064/300-86-01, e-mail: bkozjal@yahoo.com
Борис Кошљал